

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA XUẤT BẢN – PHÁT HÀNH

NGHIÊN CỨU THỊ TRƯỜNG SÁCH VĂN
HỌC DỊCH NHẬT BẢN TRONG NHỮNG
NĂM 2006 -2012

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn : th.s Nguyễn Văn Minh

Sinh viên thực hiện : Trần Hồng Ngân

Lớp : PHS 28B

Hà Nội - 2013

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN.....	1
LỜI MỞ ĐẦU.....	2
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	2
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Phương pháp nghiên cứu.....	4
5. Bố cục khóa luận.....	4
<u>CHƯƠNG 1: KHÁI QUÁT CHUNG VỀ SÁCH VĂN HỌC DỊCH NHẬT BẢN VÀ THỊ TRƯỜNG SÁCH VĂN HỌC DỊCH TẠI HÀ NỘI.....</u>	5
1.1. Khái quát về sách văn học dịch Nhật Bản.....	5
<i>1.1.1. Khái niệm sách văn học dịch Nhật Bản.....</i>	5
1.1.1.1. Khái niệm sách văn học dịch.....	5
1.1.1.2. Khái niệm sách văn học dịch Nhật Bản.....	7
<i>1.1.2. Đặc điểm sách văn học dịch Nhật Bản.....</i>	9
1.1.2.1. Tính đại chúng.....	9
1.1.2.2. Tính phi thể loại.....	10
1.1.2.3. Tính thời đại.....	11
<i>1.1.3. Vai trò của sách văn học dịch Nhật Bản với độc giả thủ đô Hà Nội.....</i>	12
1.1.3.1. Giúp độc giả thủ đô thỏa mãn nhu cầu văn hóa tinh thần, tiếp cận với tinh hoa văn học Nhật Bản và kích thích nền văn học nước nhà.....	12
1.1.3.2. Góp phần đa dạng hóa thị trường xuất bản phẩm thủ đô, nâng cao hiệu quả kinh tế của doanh nghiệp.....	14

1.1.3.3. Góp phần thúc đẩy giao lưu văn hóa giữa Việt Nam và Nhật Bản.....	16
1.2.Cơ sở lý luận về thị trường sách văn học dịch.....	17
<i>1.2.1. Khái niệm thị trường sách văn học dịch.....</i>	<i>18</i>
<i>1.2.2. Các yếu tố cấu thành thị trường sách văn học dịch.....</i>	<i>19</i>
1.2.2.1. Nhu cầu.....	19
1.2.2.2. Các thành phần tham gia cung ứng.....	21
1.2.2.3. Mặt hàng.....	23
1.2.2.4. Giá cả.....	24
1.2.2.5. Cạnh tranh.....	25
<u>CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG THỊ TRƯỜNG SÁCH VĂN HỌC DỊCH NHẬT BẢN TẠI HÀ NỘI TRONG NHỮNG NĂM 2006 – 2012.....</u>	27
2.1.Khái quát về sự hình thành và phát triển của thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại thủ đô Hà Nội.....	27
<i>2.1.1. Một vài nét về điều kiện kinh tế – chính trị, văn hóa – xã hội tại Hà Nội trong những năm 2006 – 2012.....</i>	<i>27</i>
<i>2.1.2. Sự ra đời và phát triển của thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại Hà Nội.....</i>	<i>29</i>
2.2.Thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại Hà Nội trong những năm 2006 -2012.....	31
<i>2.2.1. Nhu cầu sách văn học dịch Nhật Bản.....</i>	<i>32</i>
2.2.1.1. Nhu cầu về sách văn học dịch Nhật Bản theo trình độ và mục đích sử dụng.....	32
2.2.1.2. Nhu cầu về sách văn học dịch Nhật Bản theo đối tượng sử dụng.....	33
2.2.1.3. Nhu cầu về sách văn học dịch Nhật Bản theo thể loại.....	35

2.2.2. Các thành phần tham gia cung ứng sách văn học dịch Nhật Bản.....	37
2.2.2.1. Lực lượng quốc doanh.....	37
2.2.2.2. Lực lượng tư nhân.....	41
2.2.3. Mặt hàng sách văn học dịch Nhật Bản.....	46
2.2.3.1. Văn xuôi.....	48
2.2.3.2. Thơ, kịch.....	54
2.2.3.3. Các mảng sách khác.....	54
2.2.4. Giá cả sách văn học dịch Nhật Bản.....	55
2.2.5. Cạnh tranh.....	59
2.2.5.1. Sản phẩm.....	59
2.2.5.2. Dịch vụ.....	60
2.3. Vài nét về công tác quản lý thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại Hà Nội.....	60
2.3.1. Những văn bản quy phạm pháp luật.....	60
2.3.2. Tổ chức bộ máy quản lý.....	62
2.3.2.1. Cục xuất bản.....	62
2.3.2.2. Cục bản quyền tác giả.....	62
2.3.2.3. Sở văn hóa thể thao và du lịch Hà Nội.....	62
2.3.2.4. PA25 – Công an Bảo vệ an ninh văn hóa tư tưởng.....	63
2.4.Đánh giá chung về thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại thủ đô Hà Nội.....	63
2.4.1. Ưu điểm.....	63
2.4.1.1. Công tác dịch thuật và xuất bản đã có tính hệ thống.....	63
2.4.1.2. Quản lý nhà nước về thị trường sách văn học dịch Nhật Bản có nhiều phát triển.....	65
2.4.2. Hạn chế và nguyên nhân.....	66

2.4.2.1. Số lượng sách văn học dịch Nhật Bản không nhiều.....	66
2.4.2.2. Thiếu chuẩn xác trong việc dịch thuật.....	68
2.4.2.3. Vi phạm bản quyền tác giả.....	70

CHƯƠNG 3: XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN VÀ CÁC GIẢI PHÁP NHẪM PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG SÁCH VĂN HỌC DỊCH NHẬT BẢN.....72

3.1. Xu hướng phát triển thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại Hà Nội trong những năm tới.....72

3.2. Một số giải pháp nhằm đẩy mạnh sự phát triển thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại Hà Nội.....73

3.2.1. Đối với Nhà nước.....73

3.2.1.1. Tiếp tục hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật.....73

3.2.1.2. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra thị trường sách văn học dịch.....75

3.2.1.3. Đẩy mạnh sự giao lưu văn hóa giữa Việt Nam và Nhật Bản.....76

3.2.2. Đối với các nhà xuất bản và doanh nghiệp.....78

3.2.2.1. Nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ của đội ngũ dịch giả, biên tập.....78

3.2.2.2. Lựa chọn và khai thác bản thảo phù hợp độc đáo.....80

3.2.2.3. Đảm bảo sự cạnh tranh lành mạnh giữa các doanh nghiệp.....80

Kết luận.....83

Tài liệu tham khảo.....84

Phụ lục.....85

LỜI MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Nhật Bản là tên của một quốc gia hải đảo hình vòng cung, có diện tích tổng cộng là 379.954 km² nằm trải dài theo bên sườn phía đông lục địa châu Á. Đất nước này nằm ở phía đông của Hàn Quốc, Nga và Trung Quốc và trải từ biển Okhotsk ở phía bắc đến biển đông Trung Quốc ở phía nam.

Việt Nam đã chính thức lập quan hệ ngoại giao với Nhật Bản vào ngày 21 tháng 9 năm 1973. Từ đó đến nay, quan hệ giữa Việt Nam – Nhật Bản đã phát triển nhanh chóng trên nhiều lĩnh vực, bước sang giai đoạn mới về chất và đi vào chiều sâu. Các mối quan hệ kinh tế chính trị, giao lưu văn hóa không ngừng được mở rộng, hình thành khuôn khổ quan hệ ở tầm vĩ mô, sự hiểu biết giữa hai nước không ngừng được tăng lên. Do sự giao lưu văn hóa không ngừng như vậy, nhu cầu tìm hiểu về đất nước con người, phong tục tập quán giữa nhân dân hai nước Việt Nam và Nhật Bản không ngừng tăng lên. Không thể phủ nhận một điều rằng, đọc sách là một trong những phương pháp đơn giản và tiện lợi nhất để thỏa mãn nhu cầu ấy.

Tại Việt Nam, nhu cầu về các xuất bản phẩm từ Nhật Bản cũng đang tăng cao, đồng thời cùng sự ra đời và phát triển của thị trường văn học dịch trong những năm gần đây. Đặc biệt là tại Hà Nội, trung tâm văn hóa, kinh tế, chính trị của cả nước, thị trường sách văn học dịch Nhật Bản lại càng sôi động.

Tuy nhiên, vì rất nhiều lý do mà thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại Việt Nam hiện nay vẫn còn kém sôi động hơn rất nhiều so với thị trường sách văn học các nước khác như Trung Quốc, Mỹ, Anh, Pháp,... mặc dù văn học Nhật Bản là một trong những nền văn học dân tộc lâu đời và giàu có nhất trên thế giới. Văn học Nhật Bản nổi tiếng với bề dày lịch sử hơn 1000 năm,

với nhiều thành tựu đáng kể như “Truyện kể Genji” được UNESCO đánh giá là di sản văn hóa phi vật thể hay thơ haiku – một loại thơ độc đáo của Nhật đã nổi tiếng trên toàn thế giới, ... Văn học hiện đại của Nhật cũng chiếm 2 trong 3 giải Nobel văn học của Châu Á. Tuy vậy, độc giả Việt Nam hầu như biết rất ít về kho tàng văn học hết sức độc đáo và giàu có đó. Hầu như những đầu sách văn học dịch Nhật Bản được tiêu thụ nhiều nhất tại Việt Nam chỉ thuộc về thời kì đương đại.

Mong muốn nâng cao nhận thức về thị trường sách văn học dịch Nhật Bản và mang đến một phần tinh hoa văn học Nhật về với độc giả thủ đô. Từ đó, góp phần nâng cao tình hữu nghị giữa Việt Nam và Nhật Bản. Vì vậy, em quyết định chọn đề tài: **“Nghiên cứu thị trường sách văn học dịch Nhật Bản trong những năm 2006 -2012”** làm bài khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Mục đích nghiên cứu

Mục đích của đề tài là góp phần hệ thống hóa lý luận về thị trường sách văn học dịch Nhật Bản.

Từ cơ sở nghiên cứu lý luận, người nghiên cứu có thể có cái nhìn tổng quan về thị trường sách văn học dịch Nhật Bản, tìm hiểu được công tác quản lý, đồng thời phân tích và đánh giá đúng thực trạng thị trường hiện nay.

Qua đó có thể có những giải pháp phát triển thị trường sách văn học dịch Nhật Bản theo đúng chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

3. Phạm vi nghiên cứu

Đề tài khóa luận nghiên cứu thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại thủ đô Hà Nội trong những năm 2006- 2012, tập trung phần lớn vào mảng sách văn học dịch Nhật Bản thời kì đương đại được tiêu thụ rất mạnh trên thị trường Hà Nội trong khoảng thời gian trên.

Trong đó tập trung khai thác tại một số doanh nghiệp điển hình như : Nhà xuất bản Văn học, Nhà xuất bản Hội Nhà văn, Công ty Văn hóa và Truyền thông Nhã Nam, Công ty sách Phương Nam, Công ty cổ phần sách Bách Việt...

4. Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình thực hiện đề tài, tác giả có sử dụng một số phương pháp nghiên cứu sau:

- Phương pháp phân tích, thống kê
- Phương pháp tổng hợp
- Phương pháp so sánh
- Phương pháp điều tra xã hội học
- Phương pháp điều tra trực tiếp tại hiện trường

5. Bố cục khóa luận

Khóa luận ngoài phần mở đầu và kết luận được chia làm 3 chương:

Chương I: Khái quát chung về sách văn học dịch Nhật Bản và thị trường sách văn học dịch tại Hà Nội

Chương II: Thực trạng thị trường sách văn học dịch Nhật Bản tại Hà Nội trong những năm 2006 -2012

Chương III: Xu hướng phát triển và các giải pháp nhằm phát triển thị trường sách văn học dịch Nhật Bản

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Th.S Nguyễn Văn Minh, Bài giảng “*Các mặt hàng sách*” ,Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
2. Th.S Phùng Quốc Hiếu, Bài giảng “*Khai thác mặt hàng sách*”, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
3. TS. Đỗ Thị Quyên, Bài giảng “*Tiêu thụ mặt hàng sách*” , Trường Đại học Văn hóa Hà Nội
4. Bài giảng các môn chuyên ngành của các thầy cô trong khoa Xuất bản – Phát hành
5. PGS. TS Phạm Thị Thanh Tâm (2002), Giáo trình “*Đại cương Phát hành Xuất bản phẩm*”, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
6. Văn kiện Đại hội XI của Đảng
7. Luật Xuất bản sửa đổi năm 2012
8. Luật sở hữu trí tuệ Việt Nam sửa đổi, bổ sung năm 2009
9. Lê Bá Hán – chủ biên (2007), “*Từ điển thuật ngữ Văn học*”, Nhà xuất bản Giáo dục
10. Báo cáo tổng kết hoạt động xuất bản hội năm 2012 và phương hướng nhiệm vụ năm 2013, Cục Xuất bản, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch
11. Báo cáo tổng kết hoạt động kinh doanh của Công ty Cổ phần và Truyền thông Nhã Nam, Công ty sách Phương Nam, Công ty sách Bách Việt, NXB Văn học, Nhà xuất bản Hội Nhà văn...
12. Các website: www.chinhphu.vn
www.khoavanhoc-ngonngu.edu.vn
www.inas.gov.vn
www.vysajp.org
www.nhanam.vn
www.vietbao.vn

13. Nguyễn Nam Trân (2011), *“Tổng quan lịch sử văn học Nhật Bản”*, Nhà Xuất bản Giáo dục Việt Nam.
14. Nguyễn Tuấn Khanh (2011), *“Những cây bút kiệt xuất trong văn học Nhật Bản hiện đại”*, Nhà Xuất bản Khoa học Xã hội.
15. Nguyễn Thị Thanh Xuân – chủ biên (2008), *“Văn học Nhật Bản ở Việt Nam”*, Nhà xuất bản Đại học Quốc gia TP HCM
16. Lưu Thị Thu Thủy (2005), *“Về dịch thuật văn học Nhật Bản ở Việt Nam thời gian gần đây”*, Tạp chí Nghiên cứu Nhật Bản và Đông Bắc Á
17. Vũ Duy Quân (2008), Khóa luận *“Nghiên cứu thị trường sách văn học dịch ở thủ đô Hà Nội trong hai năm 2006 – 2007”*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.